

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPUTI

ETIKA

DRŽAVNA MATURA
šk. god. 2023./2024.

Ispitna knjižica 1

ETI.57.HR.R.K1.16

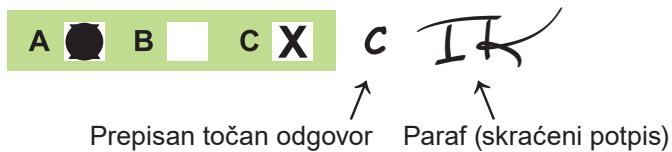
57188

Etika

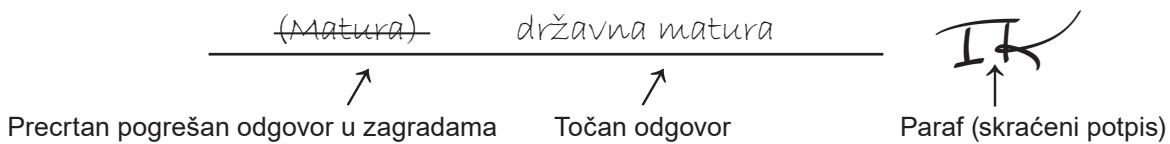
Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

- A B C

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

DRŽAVNA MATURA

ETIKA

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPITI!E
T
I
1

List za odgovore

D-S057

1.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
2.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
3.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
4.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
5.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
6.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
7.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
8.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
9.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
10.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
11.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
12.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
13.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
14.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
15.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
16.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐
17.	A ☐	B ☐	C ☐	D ☐

Šifra ocjenjivača: _____	ETI.57.HR.R.L1.02 57189
NE FOTOKOPIRATI OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI	NE PISATI PREKO POLJA ZA ODGOVORE

18.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
19.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
20.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
21.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
22.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
23.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
24.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐
25.	Popunjava ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Ispit traje **150** minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Provjerite jeste li nalijepili identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 14 stranica, od toga 2 prazne.

Etika

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Pozorno pročitajte iskaz.

Ako tako namjeravaš činiti, razmisli kako bi bilo da netko drugi tebi čini to isto.

Kako se naziva etička norma na koju upućuje navedeni iskaz?

- A. račun ugode
- B. zlatno pravilo
- C. uvećanje korisnosti
- D. subjektivna maksima

(1 bod)

2. Koji od navedenih pojmovnih parova određuje područje etičkoga propitivanja?

- A. dobro i zlo
- B. lijepo i ružno
- C. privlačno i neprivlačno
- D. učinkovito i neučinkovito

(1 bod)

3. Koji je od navedenih sudova moralno irelevantan ili amoralan?

- A. Potrebno je postupno smanjiti broj automobila s unutarnjim izgaranjem jer njihove emisije ugljičnoga dioksida stvaraju stakleničke plinove i ugrožavaju uvjete života.
- B. Električni automobili su složeniji, privlačniji i tehnološki izazovniji od automobila s unutarnjim izgaranjem.
- C. Električni automobili su ekološki prihvatljiviji, ali treba obratiti pozornost na to da i njihova cijena bude dostupna velikomu broju ljudi.
- D. Automobilima s unutarnjim izgaranjem i električnim automobilima treba tvornički ograničiti brzinu jer velike brzine na cestama česti su uzroci prometnih nesreća.

(1 bod)

4. Pozorno pročitajte tekst.

Nakon što je pročitala lektiru, Vedrana je odlučila knjigu smješta vratiti u knjižnicu, premda rok posudbe nije isticao. Vedrana je razmišljala: ako je knjiga meni bila prijeko potrebna, tada je sigurno prijeko potrebna i svim drugim maturantima.

Koji stupanj moralnoga razvoja prema Lawrenceu Kohlbergu karakterizira Vedranin način razmišljanja opisan u tekstu?

- A. konvencionalan
- B. nekonvencionalan
- C. predkonvencionalan
- D. postkonvencionalan

(1 bod)

5. Kako se naziva skladan i miran suživot različitih kulturnih zajednica unutar jednoga društva temeljen na međusobnome priznanju, uvažavanju i suradnji?

- A. ekumenizam
- B. multikulturalizam
- C. kulturni relativizam
- D. kulturna asimilacija

(1 bod)

6. Koji je od navedenih pojmove sastavni dio etičkoga opravdanja demokratskoga političkog poretku?

- A. opće dobro
- B. klasno dobro
- C. posebno dobro
- D. elitističko dobro

(1 bod)

Etika

7. Koje od navedenih prava pripada grupnim pravima treće generacije?

- A. pravo na rad
- B. pravo na mir
- C. pravo na udruživanje
- D. pravo na obrazovanje

(1 bod)

8. Pozorno pročitajte tekst.

Rukovoditelj poduzeća odlučio je unaprijediti radnika i dati mu bolju plaću budući da je pokazao dobre rezultate u radu te pridonio poslovnom uspjehu poduzeća, a smanjiti plaću radniku koji zbog osobnih propusta nije u cijelosti ispunio radne zadaće.

Kojim se načelom vodio rukovoditelj pri donošenju odluke u navedenoj situaciji?

- A. tolerancije
- B. pristranosti
- C. umjerenosti
- D. pravednosti

(1 bod)

9. Koji je pojam moralno komplementaran ili nadopunjujući slobodi pojedinca u zajedničkome životu?

- A. dobrobit
- B. blaženstvo
- C. odgovornost
- D. dobrohotnost

(1 bod)

10. Pozorno pročitajte tekst.

Predsjednik povjerenstva za dodjelu općinskih studentskih stipendija predložio je da dobitnica stipendije bude njegova bliska rođakinja unatoč tome što ona nije zadovoljila sve propisane uvjete na javnom natječaju.

Kako se u poslovnoj etici naziva opisani postupak predsjednika povjerenstva?

- A. nepotizam
- B. etnocentrizam
- C. obrnuta diskriminacija
- D. pozitivna diskriminacija

(1 bod)

11. Što se od navedenoga prema etičkim prigovorima narušava u postupcima i projektima neograničenoga biotehnološkog uvećavanja sposobnosti čovjeka?

- A. sreća čovjeka
- B. identitet čovjeka
- C. religioznost čovjeka
- D. društvenost čovjeka

(1 bod)

12. Kako se naziva vrsta poduzetništva koje ne smjera samo prema uvećavanju profita, već se odgovorno odnosi prema potrebama društva ublažavajući društvene nejednakosti?

- A. socijalno poduzetništvo
- B. slobodno poduzetništvo
- C. neoliberalno poduzetništvo
- D. meritokratsko poduzetništvo

(1 bod)

Etika

13. Kako se naziva vrsta ljudskih potreba koje putem medija masovnoga priopćavanja stvara i promiče konzumeristička kultura?

- A. vitalne potrebe
- B. umjetne potrebe
- C. socijalne potrebe
- D. moderne potrebe

(1 bod)

14. Što je prema Aristotelovoj etici kriterij doboga djelovanja?

- A. moralni osjećaji
- B. ostvarene koristi
- C. dobre posljedice
- D. vrline karaktera

(1 bod)

15. Koje od navedenih načela predstavlja Kantov kategorički imperativ?

- A. Djeluj tako da ostvariš najveću moguću korist najvećega broja ljudi.
- B. Djeluj tako da dobro vratiš dobrim, a zlo zlim.
- C. Djeluj tako da maksima tvoje volje u svako doba može ujedno vrijediti kao princip općega zakonodavstva.
- D. Djeluj tako da drugima činiš ono što želiš da drugi tebi učine.

(1 bod)

16. Koji od navedenih pojmove prema Johnu S. Millu predstavlja moralnu granicu individualne slobode pojedinca u modernim liberalnim demokracijama?

- A. moć drugih
- B. sloboda drugih
- C. spoznaja drugih
- D. dobročinstvo drugih

(1 bod)

17. Pozorno pročitajte iskaz.

Svaki čovjek treba uvijek voditi računa samo i isključivo o vlastitim interesima bez obzira na potrebe i interes drugih ljudi jer će samo na taj način ljudi stati na vlastite noge i prestati se oslanjati na druge.

Koje stajalište zastupa navedeni iskaz?

- A. etički egoizam
- B. etički skepticizam
- C. psihološki egoizam
- D. etički perfekcionizam

(1 bod)

Etika

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom). Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici. Točan odgovor donosi jedan bod.

18. Kako se naziva subjektivna moralna svijest kojom čovjek prosuđuje i vrednuje ispravnost ili neispravnost vlastitoga djelovanja te shodno tomu osjeća grizodušje ili ponos?

(1 bod)

19. Što je prema Aristotelu samosvrhovito, krajnje i najviše dobro za čovjeka, koje on naziva *eudaimonia*, a postiže se ljudskim kreposnim djelovanjem?

(1 bod)

20. Pozorno pročitajte tekst.

Lucija je obećala da će sutradan pomoći svojoj priateljici u pripremi za važan ispit. U međuvremenu, njezinu je baku obuzela viroza i visoka tjelesna temperatura. Lucijini roditelji su na službenom putu. Lucija je razapeta između želje da ispuni obećanje i pomogne priateljici te s druge strane brigom za bolesnu baku.

Kako se u etici naziva opisana situacija u kojoj su dva, po sebi vrijedna, djelovanja međusobno suprotstavljena i ne mogu se istodobno izvršiti, nego jednomu djelovanju i vrijednosti treba dati prednost na štetu drugoga djelovanja i vrijednosti?

(1 bod)

21. Kako se naziva dokument poslovnih organizacija i subjekata koji sadrži pisane etičke norme, dužnosti i očekivanja iz djelokruga profesionalne lojalnosti i poslovne etike?

(1 bod)

22. Kako se naziva način djelovanja udruga civilnoga društva koje putem mirnih prosvjeda, tribina, javnih istupa, protesta i drugih inicijativa nastoje proširiti svijest o potrebi očuvanja okoliša i zaštite prirode?

(1 bod)

23. Kojim se pojmom označava etički i politički ideal prestanka svih oružanih sukoba i nasilja među ljudima i narodima?

(1 bod)

Etika

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovor upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

24. Ukratko objasnite dva temeljna uvjeta koja trebaju biti zadovoljena da bi se čovjeka moglo smatrati odgovornim moralnim subjektom sposobnim za moralno i etičko rasuđivanje i djelovanje.

(1 bod)

25. Ukratko objasnite tvrdnju prema kojoj je kultura druga ljudska priroda.

(1 bod)

Prazna Stranica

Etika

Prazna Stranica

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPUTI

ETIKA

DRŽAVNA MATURA
šk. god. 2023./2024.

Ispitna knjižica 2

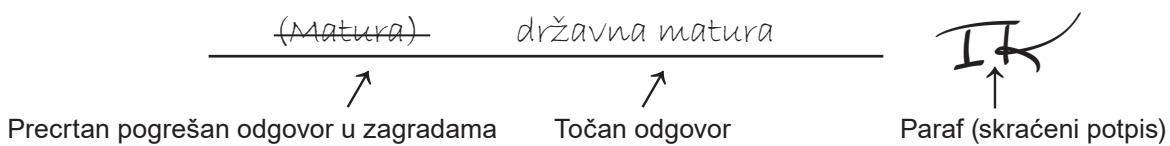
ETI.57.HR.R.K2.16

57190

Etika

Način ispravljanja pogrešaka na listu za čistopis:

DRŽAVNA MATURA

ETIKA

Zadatak esejskoga tipa OCJENJAVAČ 1

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPITI!E
T
I
2PRAZAN LIST

D-S057

1.

Pojmovi

1. 0 1 2 2. 0 1 2 3. 0 1 2 4. 0 1 2 5. 0 1 2 **2.**

Argumentacija

1. 0 1 2 3 2. 0 1 2 3 3. 0 1 2 3 **3.**Primjerenošć
primjera0 1 2 **4.**

Kompozicija

1. 0 1 2 2. 0 1 2 3. 0 1 2

Šifra ocjenjivača: _____

ETI.57.HR.R.E2.01

57191

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKINE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVOREOznačavati ovako:

ETI 2

DRŽAVNA MATURA

ETIKA

Zadatak esejskoga tipa OCJENJAVAČ 2

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPITI!E
T
I
2PRAZAN LIST

D-S057

1.

Pojmovi

1. 0 1 2 2. 0 1 2 3. 0 1 2 4. 0 1 2 5. 0 1 2 **2.**

Argumentacija

1. 0 1 2 3 2. 0 1 2 3 3. 0 1 2 3 **3.**Primjerenošć
primjera0 1 2 **4.**

Kompozicija

1. 0 1 2 2. 0 1 2 3. 0 1 2

Šifra ocjenjivača: _____

ETI.57.HR.R.F2.01

57192

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKINE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVOREOznačavati ovako:

ETI 2

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne pišite esej dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Ispit traje **150** minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ovaj dio ispita sastoji se od zadatka eseja. Esej napišite slijedeći priloženu uputu i smjernice za pisanje eseja.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Esej obvezno napišite na list za čistopis u ovoj ispitnoj knjižici.

Pišite čitko. Esej će se bodovati s nula (0) bodova ako je nečitko napisan. Ako pogriješite u pisanju eseja, na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način ispravljanja pogrešaka.

Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Provjerite jeste li nalijepili identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 3 prazne.

Zadatak esejskoga tipa

Pozorno pročitajte navedeni tekst. Prema ponuđenim smjernicama napišite esej s jasnom strukturom: uvodnim dijelom (postavljanjem teze ili hipoteze), središnjim dijelom (analizom i argumentacijom) i zaključkom (sintezom).

Tema eseja: **Može li robot zamijeniti liječnika?**

Medicina je područje u kojemu su nove tehnologije oduvijek izazivale moralne dileme, kao što su respiratori, stroj za hemodializu, pacemaker, prenatalna dijagnostika, umjetna oplodnja ili razne tehnike transplantacije. Moralne dileme u osnovi nastaju zbog toga što medicina danas može izvesti sve više toga što u ne tako davnjoj prošlosti nije bilo ni zamislivo. Primjerice, pacijente se danas može umjetnim sredstvima dugo održavati na životu, što potiče rasprave o moralnosti različitih vrsta eutanazije (poput dobrovoljne i nedobrovoljne te aktivne i pasivne), definiciji smrti (kardiopulmonalna smrt, smrt višeg mozga ili smrt moždanog debla) te dostupnosti i pravednoj distribuciji dostupnih organa za transplantaciju. Tehnike prenatalnog otkrivanja genetskih poremećaja zametka ili fetusa na sličan način potiču rasprave o moralnoj opravdanosti pobačaja.

Umjetna inteligencija i robotika, kao tehnologije koje se u medicini sve češće koriste, donose nove ili pojačavaju stare medicinske etičke izazove. Jedan izazov dolazi od robotske kirurgije: upotrebe robota koji su stanju sami ili pod većom ili manjom kontrolom ljudskog kirurga izvoditi složene operativne zahvate. S jedne strane, upotreba takvih robota predstavlja veliki napredak i poželjna je jer omogućuje preciznije, sigurnije i manje invazivne intervencije u ljudsko tijelo. Njome se izbjegava i uobičajene probleme koje izaziva „ljudski čimbenik” prilikom sličnih zahvata, poput umora, dekoncentracije ili drhtanja ruku. S druge pak strane, postoji opasnost primjene robotskih kirurških sustava bez njihova odgovarajućeg ili dostatnog testiranja, odnosno opasnost da se pacijente, kojima prijeti ozbiljna bolest ili smrt i koji su stoga pod velikim psihološkim pritiskom, brzopleti i nepomišljeno usmjerava na operacije pomoći takvih sustava, a da im se nije objasnilo potencijalne rizike i komplikacije. (...) Slično kao i s autonomnim vozilima i autonomnim naoružanim sustavima, javlja se problem odgovornosti za robotske kirurške zahvate s kojima je nešto pošlo po zlu: snosi li odgovornost liječnik koji koristi robota, bolnica koja ga je kupila, njegov proizvođač ili njegovi dizajneri i programeri?

Slični problemi opterećuju i medicinske ekspertne sisteme, čiji najpoznatiji primjer je Watson tvrtke IBM. Zahvaljujući umjetnoj inteligenciji i mogućnosti gotovo trenutnog pristupa golemoj količini medicinskih podataka – medicinskih udžbenika, znanstvenih članaka i zdravstvenih kartona pojedinačnih pacijenata – koja je neizmjerno veća od količine podataka kojom raspolaže bilo koji ljudski liječnik, Watson može, koristeći prirodni jezik, postavljati i provjeravati dijagnoze i predlagati liječenja za pacijente. Sve i ako ostavimo po strani sumnje u stvarnu učinkovitost ovakvih sustava, (...) postoji stanovita zabrinutost (...) da bi oni mogli dovesti do pretjeranog oslanjanja liječnika na tehnologiju, narušavanja njihove spremnosti da pamte stara i stječu nova medicinska znanja, te gubitka vještine fizičkog pregleda i suočajne komunikacije s pacijentima. Dodatne komplikacije

mogle bi se pojaviti u vezi s praksom „informiranog pristanka”. Može li se pacijentu doista, kako bi bio informiran i na osnovi toga mogao pristati ili odbiti liječenje, objasniti na koji točno način algoritmi nekog medicinskog ekspertnog sustava dolaze do svojih dijagnoza i prijedloga za liječenje? Nema sumnje da će uvođenje novih medicinskih tehnologija utemeljenih na umjetnoj inteligenciji i robotici dovesti do novih moralnih dilema koje će zahtijevati određene izmjene postojećih kodeksa medicinske etike.

Tomislav Bracanović, *Etički izazovi umjetne inteligencije i robotike*

Smjernice za pisanje

U eseju odredite pojmove:

- umjetna inteligencija
- ljudski čimbenik
- moralna dilema
- problem odgovornosti
- informirani pristanak.

1. Objasnite koje moralne dileme prema autoru teksta otvara primjena novih tehnologija u medicini.
2. Objasnite koje su prema autoru teksta prednosti i nedostatci upotrebe robotike u medicini.
3. Objasnite kako biste uskladili ulogu liječnika s upotrebom robotske tehnologije. Objasnite kako biste riješili problem odgovornosti u slučaju robotskoga kirurškog zahvata koji nije imao očekivani uspješan ishod.

Argumentaciju u eseju potkrijepite primjerima:

1. medicinski uspješne i moralno prihvatljive upotrebe novih tehnologija
2. medicinski uspješne, ali i moralno dvojbene upotrebe novih tehnologija.

Etika

List za čistopis

Etika

List za čistopis

Etika

Prazna Stranica

Prazna Stranica

Etika

Prazna Stranica

RJEŠENJA ISPITA DRŽAVNE MATURE IZ **ETIKE**
U ŠKOLSKOJ GODINI 2023./2024. (1. rok)

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
1.	B
2.	A
3.	B
4.	D
5.	B
6.	A
7.	B
8.	D
9.	C
10.	A
11.	B
12.	A
13.	B
14.	D
15.	C
16.	B
17.	A
18.	savjest
19.	sreća, blaženstvo, dobrobit
20.	moralni konflikt
21.	etički kodeks
22.	ekološki aktivizam, ekologizam, ekologistički pokret
23.	mir, svjetski mir
24.	Mogući odgovori: a) Dva temeljna uvjeta koja trebaju biti zadovoljena da bi se čovjeka moglo smatrati odgovornim moralnim subjektom sposobnim za moralno i etičko prosuđivanje i djelovanje su: um (razum) i sloboda. Umne sposobnosti su potrebne da bi čovjek mogao shvatiti i slijediti koncepcije dobrog i ispravnog, dok je sloboda potrebna da bi čovjek mogao dragovoljno i odgovorno djelovati. b) Čovjek je odgovoran moralni subjekt kad raspolaže razumskim sposobnostima i ima slobodu djelovanja. Samo razuman čovjek može stvoriti ciljeve svoga djelovanja i biti svjestan posljedica, dok samo slobodan čovjek može biti odgovoran za ono što čini.

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
25.	<p>Mogući odgovori:</p> <p>Kultura je druga ljudska priroda zbog toga što identitet čovjeka ne ovisi samo o prirodnim i genetskim određenjima, nego to što čovjek jest ovisi i o njegovim kulturnim i civilizacijskim postignućima.</p> <p>Čovjek je prirodno biće, ali je istodobno i kulturno biće ili biće kulture, jer svojim radom i stvaralaštvom izgrađuje samoga sebe i svoju povijest.</p>

DRŽAVNA MATURA

ETIKA

1 2 3 4 5 7 8 9 0
Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPUTI!

E
T
I
1

List za odgovore

7. 06. 2024.

D-S057

1. A B C D
2. A B C D
3. A B C D
4. A B C D
5. A B C D
6. A B C D
7. A B C D
8. A B C D
9. A B C D
10. A B C D
11. A B C D
12. A B C D
13. A B C D
14. A B C D
15. A B C D
16. A B C D
17. A B C D

ETI.57.HR.R.L1.02

57189

Šifra ocjenjivača: _____

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako:

ETI 1

18. Popunjava
ocjenjivač 0 1 NO
19. Popunjava
ocjenjivač 0 1 NO
20. Popunjava
ocjenjivač 0 1 NO
21. Popunjava
ocjenjivač 0 1 NO
22. Popunjava
ocjenjivač 0 1 NO
23. Popunjava
ocjenjivač 0 1 NO
24. Popunjava
ocjenjivač 0 1 NO
25. Popunjava
ocjenjivač 0 1 NO